

1

GRUF

Toen ik klein was, nog net iets jonger dan jij, was ik bang voor monsters. Héél bang. Ik sliep met het licht aan. Ik durfde nooit alleen de kelder in. En ik was er zeker van dat mijn ouwe tante, die mij altijd van die natte klapzoeenen gaf waarvan mijn oor ging tuiten – ja, dié tante – geen mens was. Wat zij dan wel was? Dat weet ik nog steeds niet. Ik was bang dat iemand me alleen met haar in een kamer achterliet. Misschien hoorde je dan mijn allerlaatste, ijselijke kreet ... daarna gesmak, een bulderende boer, en uiteindelijk stilte.

Op een avond lag ik in bed met de dekens zo hoog opgetrokken dat alleen het puntje van mijn neus er nog boven uitstak. Het licht boven mijn hoofd brandde nog. Ik had nog niet de moed gevonden het uit te knippen. Mijn mama en ik waren alleen thuis die avond.

Ik viel in slaap, schrok dan weer wakker, en gleed opnieuw zachtjes weg. En toen hoorde ik het: een doffe bons. Eerst was ik er niet zeker van of ik het wel echt gehoord had. Soms droom je iets, en dan denk je iets te horen, of je voelt een schok en trekt dan zo met je been dat je wakker schiet ... Was dat het misschien geweest?

Ik liet mijn deken een klein beetje zakken. Net genoeg om mijn oren vrij te maken. Ik luisterde. Heb je ooit al eens naar absolute stilte geluisterd? Midden in de nacht is het zo stil dat elk geluidje versterkt lijkt. Een muis die door het gras ritselt, lijkt op een enorm beest dat zich door de struiken beweegt. Je hoort je eigen hartslag

kloppen in je oorschelpen. Heb je dat al eens gemerkt? Het lijken wel voetstappen, vlak achter je. Naast je. Voor je!

Dat was precies wat ik hoorde, die nacht. Een dof geruis in mijn oren. Mijn ademhaling, die ik zo stil mogelijk wilde houden en die precies daarom extra luid leek. En boven het geraas van mijn eigen, bange lijf: een bons. Boven mijn kamer. Een bons op onze zolder. Ik trok gauw de dekens over mijn hoofd. Ik was bang. En nieuwsgierig. Twee gevoelens die elkaar sterker maakten.

Wanneer die samenvloeien, wordt het resultaat onweerstaanbaar: dan moet ik eropuit. Ik sloeg de deken opzij en ging rechtop zitten, mijn hoofd schuin en mijn rechteroor naar het plafond gericht. *Bons*. Was mijn mama naar de zolder gegaan terwijl ik sliep? Misschien was ze er gewoon wat aan het opruimen? Of lag zij ook al in bed? Was papa toch al thuis en zocht hij iets op zolder? Een oud boek of zo? De zolder lag er vol van: stoffige banden waarvan de bladzijden bijna uit elkaar vielen. Muffe boeken, scherp ruikende boeken, beschimmelde boeken, boeken die nat leken alsof ze net uit een moeras gevist waren. Ach, nee, papa had die boeken van zijn opa geërfd; hij wilde er zelf niets mee te maken hebben. Hij zou nooit 's nachts de donkere zolder op gaan om daartussen te gaan snuffelen.

Bons. Er was iets anders gaande. Misschien stond er een raampje open, dat klapperde in de wind? Wat als het begon te regenen? Dan stond de zolder onder water, en zou het al snel van onze trap naar beneden stromen.

Bons. Ik moest gewoon uit bed. Gaan kijken wat er aan de hand was. Voor ik mezelf kon tegenhouden, zwaaide ik mijn benen over de rand, schoot ik in mijn pantoffels en trok ik de lade van mijn bureautje open. Daar lag een grote zaklamp met een lang handvat.

Ik klikte ze aan en knipperde met mijn ogen tegen het felle licht. Ik zwaaide er eens mee. Als er een monster op zolder was, kon ik dit zware geval misschien gebruiken om hem een mep te verkopen.

Met ingehouden adem liep ik de trap op. Elke trede kraakte nog wat luider dan de vorige. Bovenaan was een kleine overloop, en een gesloten deur. In het sleutelgat zat een zware bronzen sleutel. Gek eigenlijk, zo'n zwaar slot op een zolderdeur. Dat was toch de laatste plek van waaruit iemand zou proberen in te breken? Waarom hadden mijn ouders dan zo'n sterke beveiliging op de deur gezet?

Ik hoorde een klein, hoog stemmetje in mijn oor, dat ongeveer als volgt klonk: *oei-zou-je-dat-wel-doen-het-is-al-zo-laat-en – slik! – best-wel-koud-in-de-gang-en-het-was-zo-warm-onder-de-dekens-en-ze-zouden-dit-beter-aan-professionals-overlaten-de-ghost-busters-misschien-te-duur-zeker-ja-een-vakman-kost-geld-maar-je-bent-blij-als-ze-komen-en-je-het-zelf-niet-moet-doen-en-niet-binnengaan-ben-je-gek-wat-als-daar-iets-zit-dat-je-lever-wil-opeten-of-je-ogen-ik-heb-gehoord-dat ...* Ik draaide met mijn vinger in mijn oor, en het stemmetje van mijn angst zweeg eventjes.

Ik pakte de zware sleutel vast. Hij voelde ijskoud aan. Bevroren. Mijn vingers plakten er zelfs eventjes aan vast, zoals aan ijsblokjes uit de diepvries. Voorzichtig draaide ik het slot los. De zolderdeur zwaaide vanzelf open. Ik knipte mijn zware zaklamp aan.

'Hallo?' zei ik zwakjes. Ik was meteen kwaad op mezelf. Angस्थाas die ik ben! 'Is daar iemand?' zei ik ietsje luider.

Stilte. Ik zette een stap naar binnen. De zolder was pikdonker. Waar de straal van mijn zaklamp kwam, trokken de schaduwen zich eventjes terug. Met tegenzin, bijna. Zodra ik de straal op iets anders richtte, vloeide de duisternis terug als het water van een zwarte beek.

Ik zwaaide met de lamp tot ik het zolderraampje vond. Het was gesloten. Wie zou het ook openen? We kwamen hier bijna nooit.

Bons. Het klonk veel dichterbij, nu. Aan mijn linkerkant. Mijn voeten wilden al terug naar de trap rennen, maar ik hield ze nog net in bedwang.

‘Nee,’ fluisterde ik tegen mezelf. ‘Je bent nu zo ver gekomen. Als je terugkeert ... Als je vlucht, ben je de rest van je leven bang.’

Ik scheen naar de hoek van de zolder waar ik het geluid had gehoord. Dat deel bevond zich recht boven mijn slaapkamer.

Bons. Ik klemde de zaklamp steviger vast. De lichtstraal bescheen een lage kast met oude boeken. Twee rijen boven elkaar, als een grijs vol vuile tanden. Een gebit waaruit één tand ontbrak. Er lag een boek op de vloer voor de lage boekenkast. Was dat de bons geweest die ik gehoord had? Maar hoe was dat mogelijk? Er lag maar één boek op de vloer, en ik had die bons zeker zes of zeven keer gehoord.

Ik bescheen het boek met de zaklamp. Het licht speelde om de randen van het boek en wierp een donkere schaduw.

Ha. Grappig. Eventjes leek het alsof dat boek bewoog. Dat kon natuurlijk niet.

Ik zette een stapje dichterbij. En wat ik toen zag, zal me voor altijd bijblijven: het boek wipte op van de vloer en viel met een doffe bons weer neer. Niks, geen spel van licht en schaduwen. Geen illusie of zinsbegoocheling. Dat boek bewoog! Toen ik nog dichterbij kwam, zag ik dat het nu eens naar links en dan weer naar rechts schoof en opnieuw opveerde. Alsof er iets in opgesloten zat dat zich een weg naar buiten probeerde te boksen.

Ik bukte me en raapte het boek voorzichtig op. Het woog verbazend weinig. De letters op de kaft waren zo vervaagd dat ze on-

leesbaar waren, maar op de rug waren ze in het materiaal gedrukt. Mijn vingers volgden de contouren.

‘De ... *Monstris* ... *Parvis* ... door ... G. Ruffio.’ Het boek trilde in mijn handen. Ik liet het bijna vallen van de schrik. De kaft werd bij elkaar gehouden door een zware klem in dof metaal. Met trillende handen schoof ik de klem van het boek en legde zowel het boek als de klem voor me op de zoldervloer. Ik hield de zaklamp zo boven mijn hoofd dat het licht alles goed bescheen. Maar ook zo dat ik meteen het zware, lange handvat als knuppel kon gebruiken zodra ik iets zag wat me niet zinde. Het boek lag onbeweeglijk op de vloer.

En toen gebeurde het. Heel langzaam, als een bloem die haar blaadjes laat ontluiken in de eerste zonnestralen van de dag, ging de kaft open. Een mager, blauwgrijs armpje duwde tegen de binnenkant van het boek. De kaft viel open, en mijn mond ook. Het boek, *De Monstris Parvis*, was volledig hol vanbinnen. In plaats van handgeschreven bladzijden zag ik een soort kistje, met daarin een klein, mager monstertje. Het had een lichtblauwe vacht en zes magere, grijsblauwe pootjes die leken op de armen van een heel klein mensje. Maar daar hield iedere vergelijking met mensen meteen op. Hij knipperde met zijn ogen in de straal van de zaklamp, en het viel me op dat ze groot waren en een intens groene kleur hadden, die het licht van de lamp leek te weerkaatsen. Ze deden me denken aan grote kattenogen. Zou dit wezentje ook goed in het donker kunnen zien? Misschien konden alle monsters dat wel. Waar bij een mens de neus zit, had het monstertje helemaal niks, of het zou verscholen moeten zitten onder zijn dichte vacht. Wat lager staken twee puntige, gele tanden uit de dikke blauwe pels. Ik vermoedde dat daar zijn mondhoeken zaten.

Ik was mijn angst helemaal vergeten. Nieuwsgierigheid nam de bovenhand. Ik leunde nog dichterbij om alles beter te kunnen zien. Het monstertje was zo klein als een kitten. Dat moest ook wel, om in de holte van dat boek te kunnen passen. Onder zijn pootjes krulde een lange, pluizige, geringde staart tevoorschijn, die zich om mijn rechterpols wikkelde. De vacht voelde zijdezacht aan. De staart trok zich strak, en mijn arm kon niet meer weg. De ogen van het monstertje gingen nu helemaal open en keken me vol verwachting aan. Onder zijn ogen gaapte een groot, donker gat, met een rij blikkerende tanden erin. Het waren inderdaad twee hoektanden geweest die ik zonet had gezien, en ze hadden nog tientallen kleinere vriendjes.

De staart trok mijn hand naar de opengesperde bek van het monstertje. Ik wilde gillen, mama om hulp roepen, maar mijn stem leek het te hebben opgegeven. Ik probeerde mijn arm terug te trekken. De staart verstrakte zijn greep en wikkelde zich nu ook om de zaklamp. Stom! Nu kon ik die niet meer als knuppel gebruiken.

Het beestje trok me naar zich toe en hapte ... in het achtereind van de zaklamp. Het licht viel uit, en eventjes was alles weer inktzwart op zolder. Ik hoorde alleen nog gesmak en het geluid van metaal dat werd vermalen. Plots weerklonk een kletterende boer.

Toen zag ik twee grote, felgroene ogen oplichten. Kon het monstertje mij zien? Was mijn hand de volgende gang op zijn menu? Ik kon het niet goed zien, maar voelde hoe een warme, slijmerige tong aan mijn vingertoppen likte. Ik kermde. Het monstertje knipperde met zijn ogen, en ik viel letterlijk achterover bij wat er volgde: hij sprak tegen me. 'Honger! Nog honger. Nog ... *barijtjes?*'

De grip van zijn staart kwam losser te zitten.

'Ba... barijtjes?' vroeg ik.

Het monstertje smakte als antwoord. ‘Lekkur barijtjes. Nóg.’

Mijn arm was nu helemaal vrij. Het beestje deed geen poging me opnieuw vast te grijpen.

‘Bedoel je ... batterijtjes?’

‘Hurhur! Barijtjes. Lekkur.’

Ik stond paf. Ik had op zolder een monstertje gevonden, dat ik weet niet hoelang gevangen had gezeten in dat oude boek van mijn overgrootvader. En het at geen kinderen, het at batterijen.

‘Ik ... ik zal eens kijken wat ik nog heb liggen. Mogen het ook lege batterijen zijn?’

Het monstertje hield zijn kopje scheef. Of zo leek het toch. Ik kon alleen zijn lichtgevende ogen zien bewegen.

‘Lekkur?’

‘Ja, heel lekker. Lege batterijtjes hebben we zeker liggen.’

‘Lekkur’, zei hij, en hij maakte een diep, rommelend geluid, een mengeling van een spinnende kat en een rammelende maag.

En terwijl ik dit vertel, beste monstermaatjes, is dat monstertje nog steeds bij me. Ik noemde hem Gruf, en hij gaat overal met me mee op zoek naar andere monsters. Hij is best lief, zolang ik hem op tijd een leeg batterijtje te eten geef. En die heeft een monsterjager in overvloed, want ik gebruik mijn nieuwe zaklamp vaak. Zowel om licht te hebben als om stevig mee uit te halen naar engerds die zich niet tevreden stellen met afgedankte batterijtjes. In de wereld van de monsters staat namelijk ook vaak mensenvlees op het menu. En ik ben meer dan één keer ontsnapt aan een lot als voorgerecht van het een of andere beest. Maar die verhalen zijn voor later.

MONSTERFICHE #1

Naam: Gruf

Ook gekend als: Monstritum Baterofagus
Grukensii

Familie van: Critters (neefje van),
Gremilins (halfbroer), het ding onder
de trap (familieband onzeker)

Beschrijving (Wat is het?): Een klein
opdondertje met scherpe tandjes, dat
allerlei kattenkwaad withaalt. Eens het
uit zijn kooi ontsnapt, valt het nog moeilijk
in toom te houden.

Dieet (Wat eet het?): batterijtjes (bij voorkeur lege, te verkrijgen bij het
containerpark of in de tweede lade links in iedere keuken ter wereld).

**Habitat (Waar leeft het? Waar loop je het risico dit monster tegen
het lijf te lopen?):** Monstritum leeft het liefst op donkere, droge plaat-
sen, zoals zolderkamers of onder de bedjes van kleine kinderen. Het
monstertje kan uitstekend zien in het donker.

Gevaarlijkheid (op een schaal van 1 tot 10): 3/10, tenzij je jezelf voor
Halloween als lege batterij hebt verkleed.

Weetje: De titel van het boek waarin ik Gruf aantrof toen ik klein
was, De Monstris Parvis, is Latijn. Het betekent: Over Kleine Monsters.

**Kwetsbaarheid (Waarmee kun je het bestrijden, of minstens op afstand
houden?):** Gruf is allergisch voor de magische spreuken in de metalen
klem die rond De Monstris zat. Zolang de klem om het boek zat, kon
hij niet ontsnappen.